

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 30.03.2022

Sayı: 740

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Üyesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 30/03/2022 11:43
Sayı: E-120.10-0992342

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ürünlerinde Şeker Kullanmak Zorunda Olan İmalatçılara Uyguladığı Raf Fiyat Garanti Sistemi Nedeniyle Şeker Satışı Yapmayan Türkiye Varlık Fonunun Portföyünde Bulunan Türk Şeker Fabrikaları Anonim Şirketinin Bazı Özel Şeker Fabrikalarına Satış Yaptığına İlişkin İddiaların Araştırılması, Özelleştirilen Şeker Fabrikalarının Zam Beklentisi Nedeniyle Depolarında Bulundurdıkları Şekeri Stoklayarak Piyasaya Satış Yapmaması ve Kamu Eliyle Stokçuluğa Sebebiyet Verdiği Öne Sürülen Bu Durumun Tespit Edilmesi ve Alınacak Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci Maddeleri Uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz...../...../.....

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

GEREKÇE

Ülkemizde şeker fabrikaları hem ülkemizin şeker ihtiyacını karşılamak, hem de tarımı ve dolayısıyla çiftçiyi kaldırmak üzere kurulmuştur. Çiftçimiz belirli bir tarlada aynı anda yalnızca bir tür mahsulün yetiştirilmesine dayanan monokültür tarımdan, polikültür tarıma pancar tarımını öğrenerek geçmiştir.

Şeker pancarı tarımı ülkemizin sosyal ve ekonomik yaşantısında da çok önemli rol oynamış, tarım ve hayvancılık sektörünün yanında, sanayinin gelişimine de katkıda bulunmuştur.

Şeker pancarı yalnız sanayi ham maddesi değil, aynı zamanda hayvan için çok kıymetli gıda olan yaprak, baş ve posa ile bir yem bitkisidir. Bu ürünün gelişmesi, et ve süt üretiminin artmasına, böylece artan gıda imkanları ile daha yüksek hayat standardının oluşmasına ön ayak olmuştur.

Üretilen pancar; taşımacılık, tarım alet ve makinaları başta olmak üzere birçok sanayinin gelişmesine, gübre, ilaç gibi girdilerin kullanımı ile endüstriyel sektöre önemli katkılar sağlamaktadır. Ayrıca, şeker pancarı tarımı; ekim yapılan alana eşdeğer bir ormana kıyasla 3 kat daha fazla oksijen yarattığından, tüm canlılar için hayati önem arz eden bir oksijen kaynağı olmakta, kendinden sonra ekilecek ürünlerde verim artışı sağlamakta, alternatiflerine göre daha fazla istihdam imkanı yaratmaktadır.

Devlet geçmişte diğer sektörlerle de doğrudan katkı yapan şeker pancarı üretiminin önemini kavramış ve açtığı şeker fabrikalarıyla hem istihdam, hem de ülke için katma değer sağlamıştır.

Bugün ülkemizde 15'i kamuya, 12'si özel sektöre ve 6'sı pancar kooperatiflerine ait olmak üzere faaliyet gösteren 33 pancar şekeri fabrikası bulunmaktadır.

İktidar hiçbir stratejiye dayanmaksızın, şeker fabrikalarının diğer sektörlerle ve istihdama olan desteğini hiçe sayarak Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bağlı Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş'ne ait 25 fabrikadan 10'unu 2018 yılında yapılan özelleştirme ihaleleri ile özel sektöre devretmiştir. Kamunun elinde kalan 15 fabrika ise Türk Şeker Anonim Şirketinin uhdesinde Türkiye Varlık Fonuna devredilmiştir.

Türkiye Varlık Fonuna geçen her kuruluş gibi Türk Şeker de hem zarar etmekte, hem de kuruluş ve görev ilkelerine aykırı uygulamalarıyla gündeme gelmektedir.

Tarım Bakanlığı muhtelif tarihlerde yaptığı açıklamalarda, "Türkiye'nin şeker arzıyla ilgili hiçbir sıkıntı olmadığını", "şeker pancarı üretiminde rekor kırıldığını", "200 bin tonluk ihtiyaç fazlası şeker olduğunu" belirtmesine rağmen piyasada hem tüketici, hem imalatçı şeker bulamamakta, ayrıca şeker fiyatları rekor düzeyde artış göstermektedir.

Ülkemizde özelleştirmelerin ardından, şeker piyasasına özel fabrikaların devreye girmesi hem piyasada ikili bir fiyatlama yapısı oluşturmuştur, hem de şeker pancarı üretiminde azalmaya sebep olmuştur.

Bugün bu yapılanma nedeniyle Türk Şeker Fabrikaları A.Ş.'de 50 kilogramlık bir çuval şeker 270 TL'den satılırken, piyasadaki toptancılarda 50 kg'lık bir çuval şeker fiyatı 700 TL ile 800 TL fiyat aralığında satışa sunulmaktadır. Tarım Bakanlığı geçtiğimiz günlerde bir açıklama yaparak, özel firmaları uyardıklarını çuval şeker fiyatının bazı firmalarca 575 TL'ye indirdiğini belirtse de, imalatçılar indirimli fiyattan satış yapan firmaları bulamamıştır.

Türkşeker, uyguladığı Raf Fiyat Garanti sistemi ile sadece market ve bakkallara şeker satışı yapmakta, sanayicilere ve ürünlerinde şeker kullanmak zorunda olan imalatçılara satış yapmamaktadır.

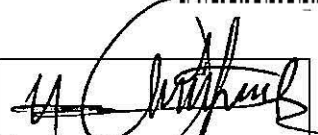
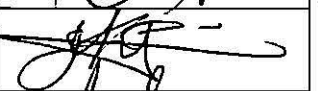
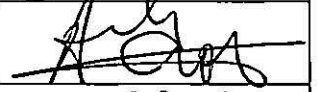
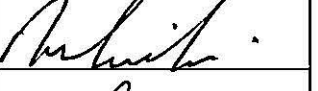
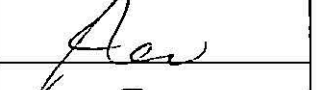
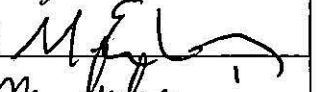
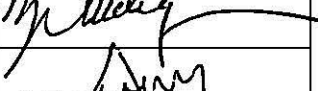
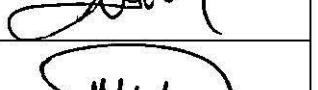
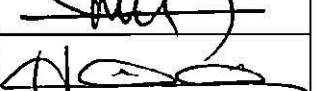
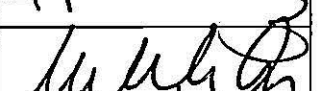
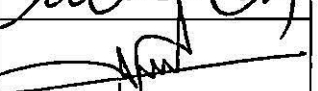
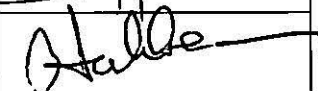
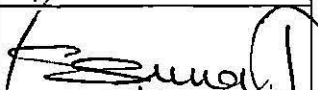
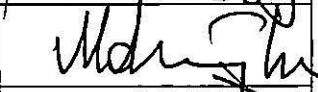
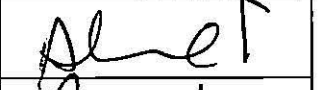
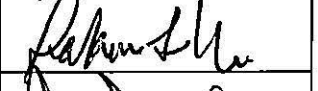
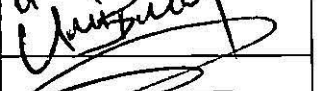
Sözde esnafı ve tüketiciyi koruma amaçlı alınan bu karar ne yazık ki uygulamada yerini bulamamakta, ürünlerinde şeker kullanan gıda imalatçıları ve sanayiciler, piyasada faaliyet gösteren özel şeker fabrikalarından yüksek fiyatla şeker almak zorunda bırakılmaktadır.

Bu yönüyle şeker imalatçıları ve gıda sanayicileri Devlet eliyle şeker fabrikalarına teslim edilirken, Türk Şeker'in satışlarıyla iddiaların ardı arkası kesilmemektedir. Önce üç-beş büyük alıcının Türkşeker'den 150-200 bin ton arası şeker aldığı iddiası kamuoyunun gündemine gelmişken, bu iddialara Türkşeker'in bazı özel şeker fabrikalarına satış yaptığı iddiası eklenmiştir.

İddialar Türkşeker'in iki fabrikasının marketlere şeker vermeyi durdurup, iki özel şeker fabrikasına ve iktidar mensubu bir firmaya toplu şeker satışı yaptığı, marketleri ve imalatçıları da bu firmalara yönlendirdiği yönünde şekillenmiştir.

Devlet eliyle yapılan bu stokçuluğun basında yer bulması üzerine Ticaret Bakanlığı bir açıklama yaparak, "rekabeti bozan faaliyetler nedeniyle şeker fabrikalarına inceleme başlattığını" duyurmuştur. Ticaret Bakanlığı stokçuların adresini özel firmalarda ararken, Tarım Bakanlığı ilgili kuruluşu ve stokçuluğa kamu imzası atan Türkşeker'e yönelik iddialarla ilgili işlem başlattığına ilişkin bir açıklamada bulunmamıştır.

Şeker fiyatlarının serbest bir şekilde artış gösterdiği, pastacı, tatlıcı, dondurmacı, şekerçi, lokumcu, meşrubat üreticisi, bal üreticisi vb. imalatçı esnafa ve imalatçı sanayicinin ana üretim kalemi şekere erişemediği bir dönemde, Türkşeker eliyle yapılan stokçuluk iddiasının araştırılması ve tüketicinin ve imalatçının uygun fiyatlı şekere erişimi konusunda alınacak tedbirlerin belirlenmesi hususunda Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde bir Meclis araştırması açılması acildir ve önem arz etmektedir.

Dursun ATAT	Kayseri	
Enur Köpken	Tekirdağ	
Ahmet Kamil BROZAN	Bursa	
Ayhan Altıntaş	Ankara	
Behiç Çelik	Merin	
Arslan Kocabıyıklı	Eskişehir	
Metin Ergün	Aydın	
Hayrettin Nuhoglu	İstanbul	
Ayhan Gıray	İzmir	
Hüseyin Örs	Trebze	
İmam Hüseyin Filiz	Gaziantep	
Bedri Yazar	Samsun	
Metin Gülhançlı	Adana	
İbrahim Halil ORAL	Ankara	
Genel Sunul	Akşehir	
Misavrat Deniz Ömür	İzmir	
Ayhan Bulut	Akşehir	
Zeli Hakan Sıdık	Merin	
M. Naci Çirveli	Erzurum	
Ümit Beyaz	İstanbul	
Feridun Balış	Antalya	